

MMO BASIN AÇIKLAMALARI

ŞAİBELİ BAŞKENT DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş. ÖZELLEŞTİRME İHALESİ İPTAL EDİLMELİ VE BU ŞİRKET BOTAŞ'A DEVREDİLMELİ

Kamusal hizmetlerin özelleştirilmesi sosyal devlet ilkesine aykırıdır. Doğal gaz dağıtımından toplumdaki tüm bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda ve eşit bir şekilde yararlandırılmalarının sağlanması, sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir.

Bu yönüyle doğal gaz dağıtımını kamu hizmeti niteliğindedir ve bu hizmetin mahalli idarelerce yürütülmesi gerekmektedir. Anayasanın bu açık hükmüne karşın, tüm kentsel kamu hizmetlerinin özelleştirilmesini ve piyasa faaliyeti haline dönüştürülmesini öngören Dünya Bankası ve IMF güdümlü uluslararası sermaye çevrelerce dayatılan serbestleştirme politikalarında ısrarcı olunmakta, tüm kamusal alanların sermaye kesimlerine yeni rant alanları olarak sunulmasına devam edilmektedir.

Özelleştirme Süreci

Bu yönelim uyarınca, bilindiği üzere, Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı bir Genel Müdürlük olan EGO Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen kentsel doğal gaz dağıtım hizmetleri de özelleştirme amacıyla, önce ayrıcalıklı yüksek birim hizmet ve aşınma payı tarifeleri uygulama imkânı tanınan Başkent Doğal Gaz Şirketi'ne dönüştürülmüştü. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce bu şirketin özelleştirilmesi için açılan ihale sonuçlandırılmayınca, 02.07.2009 tarih ve 2009/43 sayılı kararla, Şirket, özelleştirilmesi için Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na (ÖİB) devredilmiştir. ÖİB tarafından Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Şirketteki hisselerinin yüzde 80'inin devri için açılan ihale 19 Temmuz 2010 tarihinde yapılacakken, açıklanmayan bir nedenle 9 Ağustos 2010 tarihine ertelenmiştir. 16 Ağustos 2010 tarihinde yapılan açık artırma sonucu, Başkent Doğal Gaz Dağıtım A.Ş. 1 milyar 211 milyon dolarla, yeni kurulan ve en son Boğaziçi ve Gediz Elektrik Dağıtım Şirketleri ihalelerine en

yüksek teklifi veren ortaklığın ana ortağı olan MMEKA A.Ş.'ye vermiştir.

İhalede Açıklık Yok

Temel bir kamu hizmetinin devir ihaleleri, kamuoyunun bilgisinden özellikle saklanarak, kapalı kapılar ardında gerçekleştirilmektedir. İhale şartnamesi için oldukça yüksek bir bedel belirlenmekte ve teklif verecek şirketler dışında ilgili kurum ve kuruluşların erişiminden kaçırılmaktadır.

Oysa 4046 sayılı Kanun'un "İlkeler" başlıklı 2. maddesinin (1) bendinde "özelleştirme işlemlerinin değer saptaması da dahil aleniyet içinde yürütülmesi" ilkesi benimsenmiştir. Elektrik ve doğal gaz dağıtım kuruluşlarının ihale süreçlerinde ise büyük bir titizlikle gizlilik uygulanarak söz konusu aleniyet (açıklık) ilkesi ihlal edilmektedir.

YPK Kararı Özel Sektörü Kollamaktadır

19 Temmuz 2010 tarihinde yapılması öngörülen ihale, BOTAŞ'ın mülkiyetinde olan ve Ankara'nın yıllık toplam tüketiminin yarısı kadar doğal gaz tüketen Baymina Enerji Santrali'ne gaz ileten yüksek basınç hattının BOTAŞ'tan alınarak Başkent Doğal Gaz Dağıtım'a devrini sağlayacak Yüksek Planlama Kurulu (YPK) kararının alınabilmesi için ertelenmiştir. 19.07.2010 tarihli ve 2010/T-24 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararı, kamuoyundan gizlenmiş ancak teklifçi şirketlere müjdelenmiştir.

Bu kararın gerekçesinin Başkent Doğal Gaz Dağıtım'ın satış bedelini yükseltmek olarak gösterildiği duyumu kamuoyuna yansımış, ancak bu gerekçenin doğru olmadığı anlaşılmıştır. Zira iptal edilen ihale değeri, ihalede henüz Baymina yokken 1 milyar 610 milyon USD idi, fakat ihale kapsamına

Baymina gibi yılda 1 milyar metreküp gaz tüketen büyük bir müşteri eklendiğinde ve yılda 7,7 milyon dolar taşıma geliri ilave edildiğinde bile daha düşük bir ihale teklif bedeli olan 1 milyar 211 milyon dolar fiyat ortaya çıkmıştır. Böylece BOTAS'ın gelir kaybı ve görev zararına yol açılmış olacaktır.

Öte yanda, kamuoyundan gizlenen bu YPK kararı ile ciddi bir kamu zararına neden olunmaktadır. Başkent Doğal Gaz Dağıtım'ı devir alacak şirket, Baymina santraline gaz taşınması bedeli olarak her yıl BOTAS'tan yaklaşık 7,7 milyon dolar talep edecek, BOTAS ise gaz temin garantisi verdiği Baymina santralinden talep edemeyeceği, ancak Başkent Doğal Gaz Dağıtım'ı devir alacak özel şirkete ödeyeceği bu bedeli, bilançosuna görev zararı olarak yazacaktır. BOTAS'ın Başkent Doğal Gaz Dağıtım'dan alacakları yıllardır faizsiz olarak dondurulmuştur. Siyasal iktidar, kamu şirketi BOTAS zararına, Başkent Doğal Gaz Dağıtım'ı devir alacak özel şirket yararına olan, kısaca, kamu aleyhine bir özel şirketi kollayan bu kararın gerekçesini açıklamak zorundadır.

BOTAS Ankara Büyükşehir Belediyesi Borçları Nedeniyle Zararda

Son olarak, basında yer alan haberlerde, Ankara

Büyükşehir Belediyesi'nin henüz tahakkuk etmemiş muhtemel kârlara karşılık, Başkent Doğal Gaz Dağıtım'dan tahsilat yaptığı öne sürülmektedir. Bu haberlere göre, *“Başkent Doğal Gaz'ın, Ankara Büyükşehir Belediyesi ve EGO'dan 350 milyon TL'si anapara, 120 milyon TL'si faiz olmak üzere 470 milyon TL cari dönemden alacağı bulunuyor. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kaynakları, borç tutarını netleştirmek için Ankara Büyükşehir Belediyesi ile son görüşmelerin yapıldığını belirtmişlerdir”*. Bu durumda, daha önce tahakkuk eden ve BOTAS'a ödenmeyi bekleyen 660 milyon TL de eklendiğinde, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Özelleştirme İdaresi'nin sattığı Başkent Doğal Gaz Dağıtım'a 1 milyar 170 milyon TL borçlu olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu durum Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin çalışma tarzını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak kamu zararına sonuçlar verecek olan şaibeli Başkent Doğal Gaz Dağıtım A.Ş. özelleştirme ihalesi iptal edilmeli, Başkent Doğal Gaz Dağıtım A.Ş. alacaklarına karşı BOTAS'a devredilmelidir.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(17 Ağustos 2010)

ARAÇLARIN LPG'LI KULLANIMA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ VE LPG'LI ARAÇ DENETİMLERİ ÜZERİNE

Araçlarını LPG'ye dönüştürmek isteyen veya dönüştürmüş yurttaşlarımızın, araç dönüşümlerinin son kontrolünü ve periyodik gaz sızdırmazlık testini MMO'ya yaptırması gerekmektedir.

14 Ağustos 2010 tarihinde Erdoğan AYDOĞAN sürücülüğünde Bodrum'dan İzmir'e giden ve içinde dört turizmcinin bulunduğu (48 UJ 999 plakalı) LPG'li araç, Bodrum Torba mevkiinde bir anda çıkan alev üzerine yanmıştır. Yaptığımız incelemeler sonucu, aracın bir ay önce İzmir'deki yetkisiz bir firma tarafından LPG'li kullanıma dönüştürüldüğü, bu firmanın Odamızda tescilinin bulunmadığı ve aracın LPG kontrol merkezlerimize gelmediği tespit edilmiştir.

Toplumun can ve mal güvenliği açısından olası vahim olayları önlemek için LPG'li araç dönüşüm ve kontrolleriyle ilgili bazı hususları kamuoyu ile yeniden paylaşmak istiyoruz.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, AİTM Yönetmeliği uyarınca araçların muayene istasyonlarında fenni periyodik muayeneleri öncesinde istenmesi gereken LPG Gaz Sızdırmazlık Raporu düzenleme çalışması 1999 yılından beri; Bakanlığın yaptığı yetki devri sonucu araçların LPG'ye dönüşümlerinin son kontrolüyle ilgili Montaj Tespit Raporu onayı düzenlenmesi çalışması da 2005 yılından bu yana TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) tarafından başarıyla yürütülmektedir.

Yetkili firmalarca LPG'li kullanıma dönüştürülen her araç, Odamız bünyesindeki uzman mühendislerce tek tek kontrol edilmekte, standartlara uygun olmayan dönüşümlerin düzeltilmesi sağlanmakta, araçların trafik tescilleri ve fenni muayeneleri Odamızın bu denetiminden sonra yapılabilmektedir. Ancak ilgili mevzuata ve standartlara uygun olmayan, yetkisiz firmalarca dönüştürülmüş, bu dönüşüme ilişkin son kontrollerini ve periyodik gaz sızdırmazlık kontrollerini Odamıza yaptırmayan araçların trafikte var olduğu bilinmektedir. Bu tür araçların trafikten men edilmesi gerektiği açıktır.

Odamızın görev ve yetki alanında giren hususlarla ilgili olarak, araçlarını LPG'li kullanıma dönüştürmek isteyen veya bu dönüşümü yaptırmış; ama bu işlemi yapan firmalar tarafından son kontrol için Odamıza yönlendirilmemiş araç sahiplerinin, can ve mal güvenlikleri için yasal gerekliliklere dikkat

etmesi gerekmektedir. Dönüşüm yapan firmanın MMO'dan tescilli olup olmadığı, firmada MMO yetki belgeli bir mühendisin istihdam edilip edilmediği, dönüşümde kullanılan malzemelerin ilgili standartlara uygun olup olmadığı yurttaşlarımızın dikkat etmesi gereken hususların başında gelmektedir. Yurttaşlarımızın yetkili firmalarda dönüşüm yaptırdıktan sonra MMO'nun düzenleyeceği Montaj Tespit Raporu onayını almaları ve özel araçların iki yılda bir, ticari araçların ise yılda bir kez gaz sızdırmazlık testlerini yine Odamıza yaptırmaları gerekmektedir. Kamuoyu ve yurttaşlarımıza önemle duyururuz.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(20 Ağustos 2010)

MMO YASALARA VE HUKUKA AYKIRI YPK KARARININ İPTALİ İÇİN DANIŞTAYA DAVA AÇTI

BOTAŞ'ın mülkiyetindeki yüksek basınç hattı, Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile özelleştirme ihalesinin hemen öncesinde Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ'ye devredilmiştir.

Başkent Doğal Gaz Dağıtım Özelleştirme Süreci
Bilindiği üzere Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne (ABB) bağlı EGO Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen kentsel doğal gaz dağıtım hizmetleri, özelleştirme amacıyla ayrıcalıklı yüksek birim hizmet ve aşınma payı tarifeleri uygulama imkânı tanınan Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ'ye dönüştürülmüştü. İlk özelleştirme ihalesi, en yüksek teklifi veren Global Yatırım-Energas ortaklığının **1 milyar 610 milyon dolar** olan ihale bedelini ödeyememesi üzerine sonuçlandırılmamış ve özelleştirme yetkisi Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na (ÖİB) geçmişti.

ÖİB'nin yeniden başlattığı özelleştirme sürecinde, ABB'nin Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ'deki hisselerinin yüzde 80'inin devri için açılan ihaleye teklif verme süresi **19.07.2010** tarihi iken anlaşılabilen bir nedenle **06.08.2010** tarihine ertelenmiştir.

Ancak sonradan anlaşılmıştır ki, ihale, **BOTAŞ'ın mülkiyetinde** olup Baymina Suez Doğalgaz Yakıtlı Kombine Çevrim Santrali'ne gaz ileten **Yüksek Basınç Hattının özelleştirme öncesinde Başkent Doğal Gaz Dağıtım'a devrini** sağlayacak olan **Yüksek Planlama Kurulu'nun (YPK) 19.07.2010** tarihli kararının alınabilmesi için ertelenmiştir. Nitekim Başkent Doğal Gaz Dağıtım, YPK kararının ardından, **16.08.2010** tarihinde yapılan açık artırma ile **1 milyar 211 milyon dolarla** MMEKA AŞ'ye verilmiştir.

Hatırlanacağı üzere TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO), bu özelleştirme sürecinde **üç ayrı dava** açmıştır. Bunlar, **ABB'nin** ihale ilanı ve dayanağı olan 15.06.2007 tarihli Belediye Meclis Kararının; **Rekabet Kurulu'nun** 24.07.2008 tarihli devir işlemine izin veren kararının ve **Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun** 02.07.2009 tarihli Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ hisselerinin yüzde 80'inin özelleştirme kapsam ve programına alınmasına ve satış yöntemiyle özelleştirilmesine ilişkin kararının iptaline ilişkin Danıştay'da açılan davalardır.

Odamız Başkent Doğal Gaz Dağıtım A.Ş'nin özelleştirilmesine yönelik yargı mücadelesi kapsamında en son, BOTAŞ mülkiyetindeki Baymina Santrali'ne doğal gaz ileten yüksek basınç hatlarını BOTAŞ'tan alarak Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ'ye devreden; haksız ve hukuksuz bir şekilde örtülü ve dolaylı olarak özelleştirme kapsamına sokan **YPK Kararı'nın yasa ve hukuka aykırılığı nedeniyle iptali** için Danıştay'da dava açmıştır.

Devir İşlemi Kamu Yararına Aykırı

YPK kararının gerekçesi, kamuoyuna Başkent Doğal Gaz Dağıtım'ın 'satış bedelini yükseltmek' olarak yansıtılmıştır. Buna göre daha önce iptal edilmek zorunda kalınan ve **1 milyar 610 milyon dolar** olan ilk ihale bedelinin, yılda **1 milyar metreküp gaz tüketen Baymina gibi büyük bir müşterinin son ihale kapsamına eklenmesi durumunda daha da yükselmesi gerekeceği** açıktır. Ancak son ihalenin **1 milyar 211 milyon dolar** ile **ilk ihaleden daha düşük bir bedelle gerçekleştirilmesi**, kamunun zarar ettirildiğini, kamu kaynaklarının özel sektöre aktarıldığını göstermektedir.

Yüksek basınç hatlarının devri sonucunda ortaya çıkan kamu zararı bu kadarla da kalmamaktadır. Başkent Doğal Gaz Dağıtım ihalesini kazanan şirketin Baymina santraline gaz taşınması bedeli olarak **her yıl BOTAŞ'tan isteyeceği yaklaşık 7,7 milyon dolar, BOTAŞ'ın bilançosuna görev zararı** olarak yazılacaktır. **BOTAŞ'ın Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ dolayısıyla ABB'den alacağı olan 1 milyar 170 milyon TL'nin ne olduğu sorusu** da ayrıca orta yerde durmaktadır.

YPK Kararına Erişim Engellendi

Hiçbir yerde yayımlanmayan YPK kararının temini amacıyla YPK'ya izafeten DPT Müsteşarlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na yapılan başvurular, ne yazık ki bu kurum ve kuruluşlarca birbirlerine yapılan yönlendirmelerle yanıtsız bırakılmıştır. YPK kararlarının gizli, hizmete özel ya da yargı denetiminden soyut olduğu yönünde herhangi anayasal ve yasal bir düzenleme bulunmamasına karşın bu durum, idarenin şeffaflığı ilkesini zedelemekte ve YPK kararını yargı denetiminden soyutlayıcı bir keyfiliğe yol açmaktadır.

YPK Kararı Hukuka Aykırı

YPK kararına ulaşılamamış olmasına karşın, ihale süreci ve ihale bedelinin tespitine ilişkin belirttiğimiz

sorunlar açık bir şekilde göstermektedir ki, kamunun tasarrufunda bulunan yüksek basınç hatlarının özelleştirilecek bir şirkete devri, **tüm idari işlemlerde temel alınması gereken genel amaç** unsuru olarak **kamu yararı** ve dolayısıyla **sebeup** unsurunu dışlamıştır. YPK kamu yararı (amaç) unsurunu barındırmayan bir karar almakla, **yetki unsuru** bakımından da **hukuka aykırı** işlem tesis etmiştir.

Yüksek Basınç Hatlarının Devri ve Özelleştirilmesi Yasaya Aykırı

Söz konusu Yüksek Basınç Hatları, *Doğalgaz Piyasası Kanunu*'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin 33. bendindeki tanım uyarınca "**Ulusal İletim Şebekesi**"nin bir parçasıdır. Aynı Yasa'nın 4.maddesinin "İletim" başlıklı 4. bendinin 9. alt bendine göre ise; "*Mevcut, planlanan ve yapımı devam etmekte olan ulusal iletim şebekesi BOTAŞ'a ait*"tir. YPK kararıyla, bu yasa hükmüne aykırı bir devir gerçekleştirilmiştir.

Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ özelleştirme ihale ilanında söz konusu Yüksek Basınç Hatları hiçbir şekilde konu edilmemiş; ama YPK kararıyla yapılan devir, dolaylı, örtük bir özelleştirme sonucunu yaratmıştır. YPK kararı bu yönüyle de **yasaya açıkça aykırı** olup, iptali gerekmektedir.

MMO, uluslararası sermaye çevrelerince dayatılan serbestleştirme politikalar uyarınca kentsel kamu hizmetlerinin özelleştirilerek piyasa faaliyetine dönüştürülmesinde kamusal, toplumsal bir yarar bulunmadığına ve kamuyu zarar ettirdiğine inanmakta, bu nedenle hukuk mücadelesini sürdürmektedir.

Bu vesileyle MMO, **Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ özelleştirme ihalesinin iptal edilmesi ve Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ'nin alacaklarına karşı BOTAŞ'a devredilmesi** gerekliliğini ve özelleştirme süreçlerinde yapılan bu tür devirlerle kamuya ait mal ve hizmetlerin özel sektöre aktarılmasının her zaman karşısında duracağını, kamuoyu ile paylaşmaktadır.

Ali Ekber ÇAKAR

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı**

ŞUBEMİZİN BASIN AÇIKLAMALARI

TÜRK HARB-İŞ SENDİKASINA BAĞLI ÜYELERİMİZİN ÜCRETLERİNE YAPILAN KESİNTİLER

Makina Mühendisleri Odası'na üye olan ve halen Harb-İş Sendikası'na bağlı olarak Milli Savunma Bakanlığına bağlı işyerlerinde çalışan üyelerimizin, Toplu İş Sözleşmesi ve 6772 sayılı kanun gereğince ödenen ilave tediye ve ikramiyelerinde, Ocak 2009 tarihinden bu yana eksik ödemeler yapılmaktadır.

MSB'nın 16 Ocak 2009 tarihli ve 872 sayılı genelgesiyle, mühendisler, yüksek mühendisler, yabancı dil bilgisi olanlar ve tehlikeli ortamlarda çalışan işçilere ödenen zamlı ücretlerin, ilave tediye ve ikramiye ödemelerinde dikkate alınmaması gerektiği bildirilerek, ödemelerde kesinti yapılmaya başlanmıştır.

Kesintilerin yapılmasından sonra üyelerimiz iş mahkemelerinde davalar açmış ve sonuçlanan davaların tamamı üyelerimiz lehine sonuçlanmıştır. Açılan davalardan Yargıtay'a temyize gönderilenlerin tamamı Yargıtay tarafından üyelerimiz lehine onanmıştır. Ayrıca Sayıştay 4. dairesi tarafından mühendisler ve yüksek mühendisler ilave tediye ve ikramiye ödemelerinde ödenen söz konusu zamlı ödemelerin dikkate alınabileceği şeklinde kararı bulunmaktadır. Buna rağmen, MSB tarafından söz konusu genelge uygulanmaya ve eksik ödemelere devam etmektedir.

Kazanılan davalar sonucu eksik ödemelerin farkları, yasal faizleri, yargılama ve vekalet ücretleri MSB tarafından ödenmektedir. Eksik ödemelere devam edildiğinden odamıza bağlı üyelerimizin yeniden davalar açması zorunlu hale gelmiştir.

Türkiye genelinde de birçok Makina Mühendisleri Odası üyesini etkileyen bu konuda, üyelerimizin daha fazla mağdur edilmemesi, devletin daha fazla zarara uğratılmaması için toplu sözleşme hükümleri ile yargı kararlarına ters düşen genelgenin uygulanmasının durdurulmasını talep eder, üyelerimize yerelde ve ulusal düzeyde destek olacağımızı kamuoyuna saygıyla duyururuz.

Tayyar ÇAYDERE
Makina Mühendisleri Odası
Eskişehir Şube Başkan Vekili

ÖYKÜ

2. BÖLÜM

Canip SEVİNÇ

Mak-End. Yük. Müh. –Ekonomist

Bir buhar kazanını teşkil eden birimler:

1-Çelik Konstrüksiyon Olarak

- a-Kazan taşıyıcı çelik konstrüksiyonu
- b-Kazan dairesi çelik konstrüksiyonu
- c-Kömür bunkerleri çelik konstrüksiyonu
- d-Kazan dairesi ızgara saç döşeme merdiven ve korkulukları
- e-Kazan ve bunker binası dış kaplaması

2-İzolasyon İşleri Olarak

- a-Tuğla işleri
- b-Kazan izolasyonu
- c-Hava ve gaz kanalları izolasyonu
- d-Tanklar borular ve ventillerin izolasyonu

3-Elektrofiltre ve Yardımcı Elemanları

- a-Çelik konstrüksiyon
- b-Saç gövdeler ve toz toplama bunkerleri
- c-Platformlar, korkuluklar ve merdivenler
- d-Elektrotlar silkme mekanizmaları ve donanımlar
- e-Elektrik kumanda ve denetim donanımları
- f-İzolasyon ve sac kaplama işleri

4-Yakıt Yağı Yakma Tesisatı

- a-Yakıt alma, transfer ve brülör pompaları ve filtreler
- b-Depolama tankları
- c-Yakıt boru donanımı ve izolasyonu
- d-Yakıcılar ve ateşleme sistemi elektrik donanımı
- e-Ölçü denetim aygıtları

5-Su Arıtım Sistemi

6-Boru Sistemi

7-Kömür Hazırlama Tesisleri

- a- Ön kömür kırıcılar ve elekler
- b- Park makineleri
- c- Kömür taşıyıcı bantları ve çelik konstrüksiyon

8- Kömür Bunkerleri ve Besleyicileri

9- Kömür Değirmenleri

TÜRKŞEKER MAKİNA FABRİKALARININ 85 YILLIK TARİHİ

- a- Kömür değirmenleri
- b- Sıcak gaz emiş kanalları

10- Toz Kömür Yakıcıları ve Kanalları

- a- Toz kömür yakıcıları
- b- Toz kömür kanalları
- c- Cüruf çıkarıcıları

11- Basınçlı Kısımlar

- a- Buhar domu, askı ve seperatörleri
- b- Kızdırıcılar ve kolektörler
- c- Isıtıcı borular ve kolektörler
- d- Düşüş boruları
- e- Alt kolektörler
- f- Eko boruları
- g- Kızgın buhar soğutucuları ve su püskürtme sistemi
- h- Kazan besleme suyu devresi donanımları

12- Hava Isıtıcıları

13- Kurum Üfleyicileri

14- Hava ve Gaz Kanalları

15- Fanlar ve Pompalar

16- Basınçlı Hava Sistemi

17- Cüruf Çıkarma ve Uçucu Kül Nakil Sistemi

18- Duman Gazı Filtrasyonu Sistemi Donanımları

19- Elektrik ve Ölçü Kontrol Kumanda Sistemleri ve Donanımlarından oluşmaktadır.

Ankara, Eskişehir, Turhal, Afyon ve Erzincan Makina Fabrikaları iş bölümü içinde bir buhar kazanının tüm makina elemanlarını ve tesislerini imal etme olanağına sahiptirler. Ayrıca EMAF Elektromekanik Aygıtlar Fabrikası da bir buhar kazanının tüm ölçü denetim ve bilgisayar destekli otomasyon sistemini yapabilmektedir.

Bütün bu belirtilen donanımlar Türkiye'de imal edilmiştir, halen de edilebilir. Türkiye Şeker Fab-

rikaları, 20t/h (7MW) kapasiteden 100t/h (35MW) kapasiteye kadar buhar kazanı imal etmektedir. Şeker şirketi ilk defa 1964 yılında 40t/h kapasiteli 4000 kcal/kg'lık linyitle çalışır 5 adet buhar kazanını muhtelif Şeker Fabrikaları için imal ve monte ederek işletmeye almıştır. Daha sonra ülkemizde 4000 kcal/kg alt ısı değerinde linyitin temininde zorluklar bulunduğundan, 2500/4000 kcal/kg alt ısı değerli linyit yakabilecek 100t/h 450 °C ve 37 atü nominal buhar üretme kapasiteli, toz kömür püskürtmeli (PC) buhar kazanları imalatına başlanmıştır.

1974 yılından 1981 yılına kadar TÜRKŞEKER Makina Fabrikaları, sanayi tipi buhar kazanlarının imalatı yanında, santral tipi buhar kazanlarını da imal edebilmek için makina parkına gerekli tevsiat (iyileştirme-yenileme-büyütme) yatırımlarını yapmıştır. Halen tek, vardiyada 8000 m²/yıl ısıtma yüzeyi (membran duvar) buhar kazanı üretim kapasitesine sahiptir. Örneğin ÇATES Termik santralinde olduğu gibi 315 MW gücünde 1000 t/h buhar üretim kapasitesinde 1800 GWh/yıl elektrik üretim kapasiteli bir termik santral buhar kazanının ısıtma yüzeyi ihtiyacı 9 000 m²'dir. İki vardiyalı bir çalışma ile bu ihtiyaç fazlasıyla karşılanmaktadır.

1983 yılında Türkiye'de santral tipi buhar kazanı imalatı yapmak üzere bu kapasiteyi daha da ileriye taşıyacak kısa adı BUKAŞ olacak, TEMSAN, GAMA, TÜRK ŞEKER, GÜRİŞ ve Alman VKW şirketlerinin iştirakiyle bir şirket kurma girişiminde bulunulmuş, ancak ana sözleşmesi hazırlanan bu girişim başarıyla ulaştırılmıştır.

Şu anda EÜAŞ kendi kömür kaynaklarını elektrik enerjisine dönüştürecek termik santraller için kazan üretmediği gibi, ekonomik ömrünü tamamladığı için rehabilite edilmesi yani tamiri bakımı ve onarımı için Dünya Bankasından alınmış 280 milyon avroluk krediye rağmen Afşin-Elbistan A Termik Santralini rehabilite ettirebilecek yerli-yabancı firma dahi bulunmamış ve 4 yılsonunda 4 milyon avroya yakın da faiz ödeyerek krediyi geri iade etmiştir.

Ancak; Şeker Şirketi 1983 yılından bu yana kurup işletmeye aldığı 10 Şeker Fabrikasında kendi ürünü

olan, linyit yakıtını kullanan yüksek basınçlı, kızgın buharlı, kazanları imal edip devreye almıştır. Buhar kazanı üretim teknolojisinde belli bir birikime sahip olan Şeker Şirketi, kendi araştırmaları sonucunda akışkan yataklı kazanlar da imal etmiştir. Izgaralı 50t/h kapasiteli kazan modifiye edilerek akışkan yataklı hale getirilmiştir.

Ayrıca Yozgat Şeker Fabrikası'nda 25t/h (8MW) gücünde Akışkan Yataklı Kazan 2003 yılında imal ve montaj tamamlanarak işletmeye alınmıştır.

Çan İlçemizde birkaç yıl önce faaliyete geçen ülkemizin ilk AYTS (Akışkan Yataklı Termik Santral) kazanının kurulmasından 10 yıl önce TÜRKŞEKER Makina Fabrikalarında Şeker Fabrikalarının otoproduktör termik santrallerinde kullanılmak üzere Alman lisansı ile ve orijinal projelerle 8 MW ve 16 MW gücünde AYK imal edilebilmiştir.

Bu örnek içinde bulunduğumuz koşullar da düşünüldüğünde TÜRKŞEKER Makina Fabrikalarının ne anlama geldiğini iyice ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan AMF'da; 18 Ton ağırlığa ve 3,7 m çapa kadar dönen parçaların dinamik balans işleri ; 650-1000 °C arasında ısı ve tav işlemleri, Köprülü ve kepçeli gezer vinç imalatları; Pres makas, saç bükme ve doğrultma, plan punta torna tezgahı türünde basit takım ve atölye tezgahları üretimi gibi ilginç üretimler gerçekleştirilmiştir.

AMF'da örneğin 1998-2002 yılları arasında ortalama 250 civarında işçi istihdam edilmiş 2500 ton/yıl civarında üretim yapılmış ve 2002 yılı değerleri ile 7,628 milyar TL'lik ciro yapılmış ve toplam üretim maliyeti 10,096 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

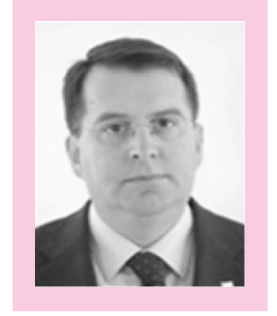
TEKEL işletmelerinin alkol üretim tesisleri, ETİBANK Bor İşletmelerinin Bor işletme makina ve ekipmanları, TDÇ işletmeleri için ergimiş maden potaları, tandiş arabaları ve çeşitli konvertörler de üretilen önemli teçhizatlar arasındadır.

Devam Edecek...

bizden biri

İSMAİL ŞENER

1955 Yılında Eskişehir'de doğdum. İlk, orta, lise, yüksekokul eğitimlerini de aynı şehirde aldım. Anadolu Üniversite'sinin yetiştirdiği ilk Endüstri Mühendisleri arasında iş hayatına atıldım. 1982-1984 yılları arasında Gıda sektöründe Mesleğine başladım. Askerlik yaşamımdan hatırladıklarım Yedek subay olarak yavru vatanda geçirdiğim günler.

Topluluğu yönetmek yöntem ve inceliklerini öğrenebileceğiniz en iyi okuldur askerlik günleri. Sıkılmadan çevrenizden iyi şeyler almaya çalışın. Kişiliğiniz üzerindeki etkisi inkar edilemez.

Çalışma hayatım kısa bir boşluktan sonra yine gıda sektörü Eti'de başladı. Sonra Gıdayı saklamak konusunda çalışma hayatım devam etti; Koç ailesine katıldım. Halen aynı şirkette Arçelik'te görev yapıyorum. İdeallerimiz peşinde, her konuda mükemmelere ulaşmak için, sürekli olarak çalıştık eğitimler aldık. Birlikte olmaktan gurur duyduğum arkadaşlarımla, takım ruhu ile hedeflenen dünya markası ve dünyanın en büyük buzdolabı üreticisi olmak yolunda emeğimizi yaşamımızı vererek ilerledik.

Evlüyüm ve bir erkek evladım var. İngilizce biliyorum.

Kısaca okuduğunuz renksiz gri bir yaşam içindeki renklerim ise kendime ait satırlar arasına sıkıştırmak istemediğim, onlar ile mutlu olduğum eşim, çocuğum sevgi saygı dolu ailem, çok yakın dostlarım.

Genç arkadaşlarıma tavsiyelerim

Bazen hayatımıza giren öyle insanlar olur ki; onların belli amaca hizmet etmek, bize bir ders vermek, kim olduğumuzu ya da olmak istediğimizi bulmamıza yardım etmek için bizimle olduklarını yüreğimizin

derinliklerinde hissederiz. Bu insanların kim olacağını asla önceden kestiremezsiniz; belki oda arkadaşınız, komşunuz, sevgiliniz. Her kim olursa olsun, o kader anında hayatınızın bir biçimde etkilenir. Bazen de yaşadıklarınız size korkunç, acı dolu, haksız gibi görünür.

Her olayın bir gerçekleşme nedeni vardır. Hiçbir şey tesadüfen, kötü ya da iyi şans nedeniyle gerçekleşmez.

Yaşamınızı, başarılarınızı ve düşlerinizi etkileyen insanlar, kimliğinizi yaratan insanlardır. Bu nedenle dostlarınızı iyi seçin. Kendinize ait bir takımında olduğunuzu hissedin. İnsan doğası gereği sosyal varlıktır, yalnız kalamaz.

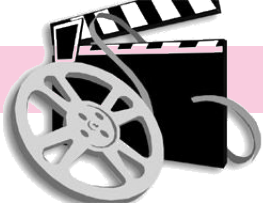
Mühendislik eğitimim sırasında çok etkilendiğim bir hocamın sözü idi: hiç unutmadım:

İş hayatınızda çözüm üretirken, modelleme yaparken, insanın olduğu yerde önceden öngörülmeyle rastsal değişiklikler her zaman olabilir, düzeltmeye hazır olun.

Her günün tadını çıkarın. Her anın değerini bilin insanlarla konuşun, onları gerçekten dinleyin mutlaka bilmediğiniz bir şeyler anlatacaklardır. Size yakışan bir eş bulun aşık olun ve çocuk sahibi olun. Hayatınıza eklenen çocuk sevgisi ile bir şeyin daha farkına varacaksınız. Eviniz ile yuvanız arasındaki farkı göreceksiniz.

Başınızı dik tutun, kendinize inanın çünkü bunun için her türlü hakkınız var.

Hayatınızı nasıl istiyorsanız öyle şekillendirebilirsiniz.

Sanat

Rahmi EMEÇ

Barış neleri çağrıştırmaz ki?

Bir görüntü işte: Beyaz bir güvercin, gagasının ucunda zeytin dalı...

Uzun yıllar önce 'haberci' olarak kullanılan 'posta güvercinleri' de, savaşlardan çıkar umanlara insanlığın barış sözcüklerini taşıyıcılar ve yeryüzünün o kutsal ağacı zeytinin dalını da birer 'barış çubuğu' yapsalar...

*

Amerikan yerli kültürünün o kutsal çubuğu, yani 'barış çubuğu' dinlenmek amacıyla içilirmiş ama, çubuğu oluşturan parçaların ve üstünden sarkan, kuştüyü veya at kılından süsleri bezemekte kullanılan renklerle motiflerin, evreni oluşturan temel öğeleri temsil ettiğine inanılmış.

Barış, güzel şeylerin yol arkadaşı yani...

*

Ama neler gelmedi ki bu 'büyülü' sözcüğün peşine takılanların başına...

Güvercin, parmaklıkların ardına atıldı, zeytin dalı kırıldı.

*

Barış çabaları, kuşkusuz insanlık tarihinde çok eskilere dayanıyor.

İki 'başarısız' girişim, bizim yakın tarihimizde ortaya çıkıyor.

14 Temmuz 1950'de İstanbul'da kurulan Barışseverler Cemiyeti... İlk ve son kurucu başkanı da Behice BORAN.

Amaç 'dünya barışını' savunmak... Tabii, nükleer silahlanmaya da karşılar...

1950 yılında, yani Cemiyet kurulduktan kısa bir süre sonra Kore'ye Türk askeri gönderilmesi söz konusu olduğunda karşı çıkılıyor. Sen misin karşı çıkan!

29 Temmuz 1950'de dernek yöneticileri tutuklanır.

'Dernek siyasetle ilgilenmez' denilerek kapatılır.

Bir gerekçe de 'Türkiye ile ABD arasındaki dostluğun' Cemiyet tarafından bozulması girişimidir...

Ve ilk 'barış girişimi' böylelikle engellenir.

Barış; o büyü sözcük...

Türkiye Barış Derneği'ni hatırlamamak mümkün mü?

20 Nisan 1977'de 39 kurucu üyeye İstanbul'da kurulan dernek, 'siyasal görüş ayrımı yapmadan' herkesi kanatlarının altına çağırır.

Bilim insanları, yazarlar, hukukçular, sanatçılar üye olur.

İlk başkanları da eski Büyükelçilerden Mahmut DİKERDEM'dir.

Amaçları; nükleer silahların yasaklanması, ırkçılığa sömürüye karşı mücadele... İsterler ki, Birleşmiş Milletler kararlarına saygı gösterilsin, Helsinki Nihai Senedi uygulansın...

12 Eylül darbesi, namlusunu birçok demokratik kuruluşa olduğu gibi Barış Derneği'ne de doğrultur.

27 Ekim 1980'de dava açılır, 23 Şubat 1982'de de İstanbul 2 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi'nce 44 yöneticisine tutuklama kararı verilir.

Suçlama hazır: Sovyetler Birliği yanlısı olmak, mevcut düzene ve NATO ittifakına karşı çıkıp, ülkede Marksist bir düzen kurmayı amaçlamak...

TCK'nın 141 ve 142. maddelerine göre cezalandırılması istenen sanıklarla ilgili 14 Kasım 1983'te verilen ilk ve 29 Ağustos 1984'te verilen ikinci karar, Askeri Yargıtay'ca bozulur.

Yurt dışında da büyük yankı uyandıran Türkiye Barış Derneği Davası, 1991 yılında TCK'nın 141 ve 142. maddelerinin kaldırılması üzerine düşer.

*

Geriye dönüp bakıldığında Barış Derneği ve Barışseverler Cemiyeti yönetici ve üyelerinin başına gelenler, yakın tarihimizin önemli dersler çıkarılacak iki olaydır.

O büyü sözcüğün peşine takılıp gitmenin bedeli, yıllar yılı hep ağır bedeller gerektirmiştir.

Hem bizde, hem başka ülkelerde...

Bizim Köşe

TERFİ

- Üyemiz Bülent AGİÇ 10.10.2010 tarihinde Sançim Bilecik Çimento Fabrikası'nda Makina Bakım Müdürlüğü görevinden Fabrika Müdürlüğü görevine atanmıştır.

Kendilerini tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

DOĞUM

- Üyemiz Mustafa ÖZESEN'nin 25.09.2010 tarihinde bir kız çocuğu dünyaya geldi. "Sueda"ya mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.
- Üyelerimiz İrfan GÜLEÇ ve Müge GÜLEÇ 'in 28.10.2010 tarihinde bir kız çocuğu dünyaya geldi. "Azra Nevin"e mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.

VEFAT

- Üyemiz Hazar GÜMÜŞSOY'un annesi Fatma GÜMÜŞSOY 06.10.2010 tarihinde vefat etmiştir.
- Üyemiz Muzaffer SOLAKOĞLU'nun annesi Fethiye SOLAKOĞLU 29.10.2010 tarihinde vefat etmiştir.

Ailelerinin ve yakınlarının üzüntülerini paylaşır, başsağlığı ve sabır dileriz.

HASTALIK

- Üyemiz N. Tuncer UZ 20.10.2010 tarihinde ameliyat oldu.

Geçmiş olsun dileklerimizle mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.

EVLİLİK

Üyelerimiz :

- Özkan KIZMAZ 20.09.2010 tarihinde Sümeyra BAYSAL ile
- Berhan İNAN 25.09.2010 tarihinde Gülçin ERTEK ile
- Yasin GÜNDOĞMUŞ 16.10.2010 tarihinde Ayşe ÖNER ile
- Ferhat GÜL 24.10.2010 tarihinde Dilek ŞAHANLI ile
- M. Simavi BAKIR 'ın oğlu Ercan BAKIR 24.09.2010 tarihinde Seda BİNLER ile

evlendi.

Çiftlere mutluluklar dileriz.

Üyelerimizle ilgili

evlilik, doğum, vefat, terfi,

işyeri değişikliği

haberlerini Odamıza bildirmenizi

bekliyoruz.

SÖZÜN ÖZÜ

HIKMET CERRAH

